

*1^e zomer Havikarend (vogel 3c) boven Korverskooi
op Texel, 24 april 2020 (Laurens Steijn)*

Havikarend gefixt in de Kempen in 2020

Tom Heijnen

In de whatsapp-groep *Kempen*, die in juni 2014 is gecreëerd, houden vogelaars elkaar op de hoogte van waarnemingen van bijzondere vogelsoorten in de Kempen. Onlangs kwam daar een bericht voorbij over een gezenderde Havikarend die de Kempen had aangedaan. Ik dook in de gegevens en kon daar bijgaand overzichtje van maken.

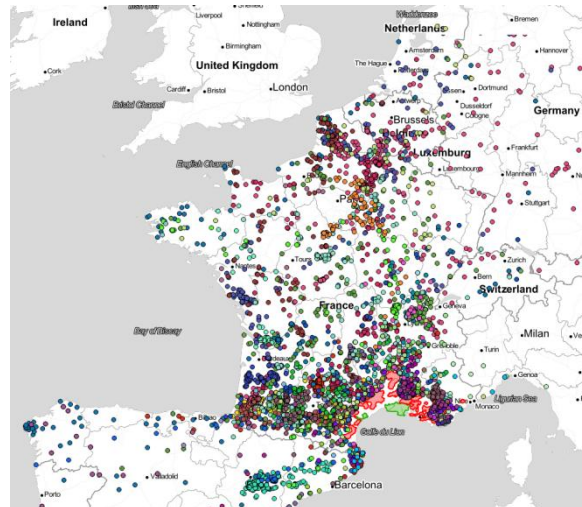
Franse Havikarenden

De Havikarend is in Europa met 1100-1200 paren een zeldzame broedvogel. De soort komt in Europa voor in een aantal zuidelijk gelegen landen, waarvan het merendeel in Spanje (ca 750 paren: bron: klik [hier](#)).

Broedgebieden van de Havikarend in Europa (bron: [European Breeding Bird Atlas 2](#)).

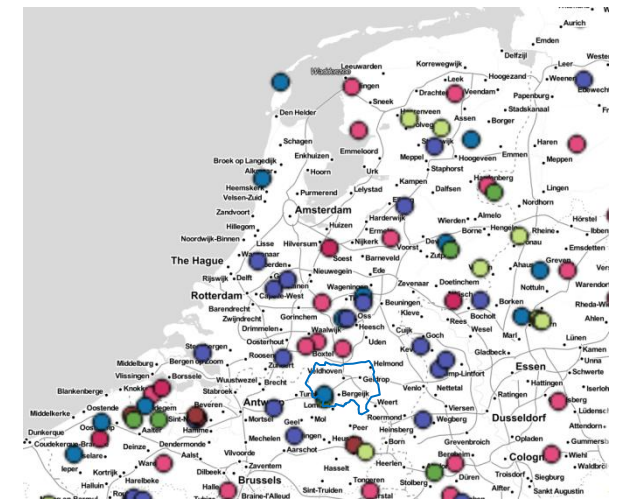
In Frankrijk broeden enkele tientallen paren, in bergachtige gebieden in het zuiden. Sinds een aantal jaren worden jonge vogels van een GPS-zender voorzien waardoor hun bewegingen nauwkeurig bekend zijn. De vogels kunnen enorme afstanden afleggen en ze zijn waargenomen tot in Denemarken en Letland in het noorden en Marokko in het zuiden (klik [hier](#) voor twee voorbeelden), al verschilt dit sterk per individu. Het merendeel werd echter teruggemeld uit het zuidwesten van Europa.

Telemetrische gegevens ('fixes') in midden Europa van als jong gezenderde Havikarenden (stand 13-12-2022, klik [hier](#) voor bron). De broedgebieden in Frankrijk zijn rood gearceerd.

Havikarenden in Nederland

Ook in Nederland zijn er de nodige 'fixes' (GPS positiebepalingen) van gezenderde Havikarenden. Zo hadden in 2020 tenminste twee verschillende vogels, bekend onder hun codenaam 3c en 26, het Nederlandse luchtruim doorkruist. Eén hiervan werd door vogelaars in het veld waargenomen (klik [hier](#) voor meer informatie).

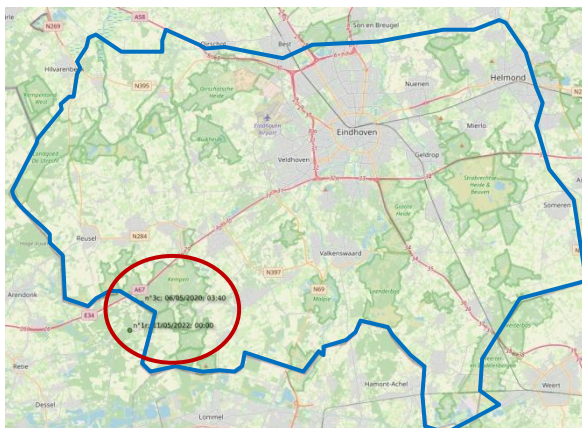

Dezelfde kaart, nu ingezoomd op Nederland.

3c en 1r

Als we inzoomen op de kaart dan zijn twee fixes te zien in of vlakbij de Kempen. Het

blijkt om twee verschillende vogels te gaan, codenamen 3c en 1r.

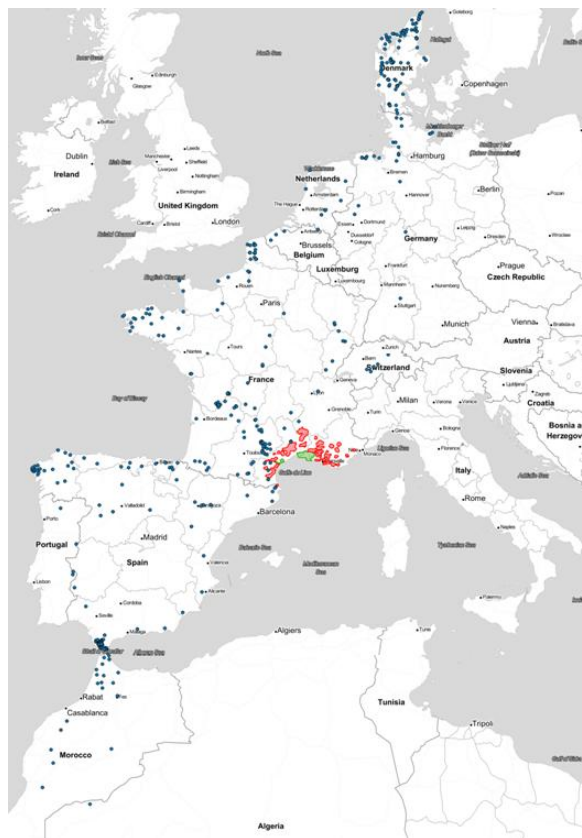
Nóg verder ingezoomd, nu op de Kempen.

Havikarend 3c werd geboren en geringd in het voorjaar van 2019 in het departement Aude (omgeving van Carcassonne). Na flink wat omzwervingen werd de vogel in ons werkgebied gefixt: in Boswachterij De Kempen op 6 mei 2020 om 3:40 uur. Dit is de eerste en enige melding van de soort in ons gebied!

Havikarend 1r werd op 11 mei 2022 gemeld in een bosrand tussen Postel en de Nederlandse grens. Net in België dus, al scheelt het maar anderhalve kilometer.

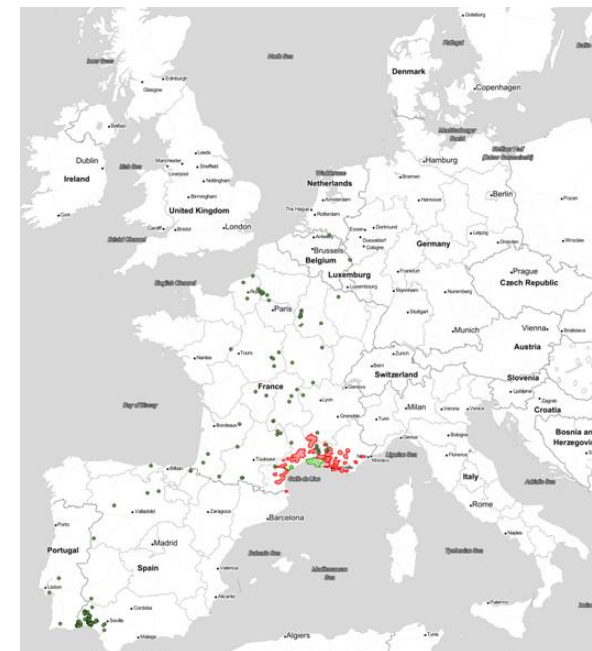
Het is opmerkelijk dat deze twee individuen met een tussenpoos van twee jaar bijna op vrijwel dezelfde locatie werden gemeld.

Vogel 3c werd overigens ook elders in Nederland gefixt: op 17 april 2020 ten ZO van Aardenburg in Zeeland, op 24 april 2020 in het Noordhollands Duinreservaat, op 25 april 2020 in De Slufter op Texel, op 14 juni 2020 ten Z van Maren-Kessel in Noord-Brabant, op 15 juni 2020 ten N van Druten in Gelderland en op 16 juni 2020 ten ZO van Westerbork in Drenthe.

Telemetrische gegevens ('fixes') van Havikarend 3c (stand 13-12-2022).

Dezelfde vogel werd het jaar daarop één keer in Nederland gezien, nl. op 3 mei 2021 tussen Laren en Holten in Gelderland. Het kaartbeeld laat zien dat 3c een zeer groot gebied bestreek, zuidelijk tot ver in Marokko (oktober 2019) en noordelijk tot in het puntje van Denemarken (juni 2021).

Telemetrische gegevens ('fixes') van Havikarend 1r (stand 13-12-2022).

Vogel 1r daarentegen werd niet in ons land gemeld. De omgeving van Postel was de meest noordelijke locatie.

Het zenderen van vogels levert ongekend veel inzichten op over het gedrag van vogels in ruimte en tijd. ■